СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII Ч. 303. Джерзи Сіти, Н. Дж., пятниця, 28 грудня, 1934.

VOL. XLII. No. 303. Jersey City, N. J., Friday, December 28, 1934. THREE CENTS.

ШИРОКІ ПЛЯНИ УРЯДУ ПРО ЕЛЄКТРИФІКАЦІЮ КРАЮ

ВАШИНҐТОН. — Так званий Комітет Долини Ріки Місісіпі радить у своїм звіті, предложенім Адмінстрації Публичних Робіт, завести федеральну контролю над усією електричною силою краю без огляду на те, чи її виробляють приватні чи публичні підприємства.

Комітет виказує в своїм рапорті, що такий спільний заряд зробив би електричну силу багато дешевшою, як вона є тепер. Це поширило би значно вживання цієї сили. Скористали би з цього передовсім фарми. Згідно з обчисленнями Комітету, коло 5,000,000 нових фарм могли би почати вживати електрики.

Такий спільний заряд далі показав би, де треба би ще тепер виставити нові електрівні. Комітет піддає думку, що він уже тепер бачить потребу 500 ґатей для виробу електрики.

ЗБЛИЖАЄТЬСЯ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ВИНАХІД.

ПИТСУРҐ (Па.). — На збори Американського Союзу для Поступу Науки, що почалися тут у четвер, приготовано для демонстрації винахід, що може дуже легко зреволюціонізувати промисли. Є це перша практична машина до переміни енерґії сонішного світла на теплоту в машині.

Хоч учені фізики вже здавна мріяли про таке зужиття соняшної енерґії, то саме тепер, як кажуть винахідники, зроблено вперше машину, котра дозволяє перемінити соняшну енерґію на теплоту так скоро, що за 20 минут можна цією теплотою оґріти воду до 400 ступнів Фаренгайта, себто два рази горячіше, як кипяча вода.

Засада, на котрій спирається винахід, дуже проста. Відповідне зеркало збирає та концентрує соняшне проміння. Відповідний годинник так обертає зеркало, що воно все повернене до сонця. Очевидно, машина сама дуже скомплікована.

Винахідником цього моделю є д-р С. Дж. Абот, секретар Смитсонської Інституції у Вашинґтоні. Він уже випробував свій апарат практично, вживаючи його до варення поживи підчас своїх розслідів на горі Вилсона, в Каліфорнії.

ЗБИРАЮТЬСЯ СУДИТИ ОБВИНУВАЧЕНОГО ЗА ВБИВСТВО ДИТИНИ ЛИНДБЕРҐА.

ФЛЕМИНҐТОН (Ню Джерзі). — У наступну середу починається тут перед стейтовим судом розправа проти Бруна Ріхарда Гавптмана, обвинуваченого за викрадення й убивство дитини летуна Линдберґа. На розправу приїхала зі Шкотії панна Ґов, нянька вбитої дитини.

ЛЮДИ ГИНУТЬ ЧЕРЕЗ ХОЛОД.

НЮ ЙОРК. — Від долини ріки Мекензі в Канаді потягнуло на Канаду й Америку зимно. Холод найшов так скоро, що багато людей не захоронилося перед ним на час. Через те в Канаді згинули від зимна 5 людей; в Злучених Державах, у середньо-західних стейтах, є теж багато випадків замерзнення людей.

ВЕЛИКИЙ МИГУНЕЦЬ ВИДНИЙ У БІЛИЙ ДЕНЬ.

ОКМОДЖІ (Оклагома). — Населення стейтів Оклагома, Арканзо й Канзас бачило в середу вполудне величезний мигунець, що виглядав як великий горіючий літак. Багато почало негайно шукати його, але досі не стверджено ще, де він упав.

КОРАБЕЛЬ ПРОСИТЬ ДОПОМОГИ.

ГАЛИФАКС. — У неділю рано закликав помочі корабель „Франкі", котрому сильна буря, що почалася на північній частині Атлянтику, зірвала керму. Бельгійський корабель „Жаспар" пішов йому на поміч та, закинувши на нього линву, став тягнути його до порту. По дорозі буря розвинула таку силу, що зірвала линву. Тоді на поміч „Франкі" поплив інший бельгійський корабель, „Фавнд-нейшен Фреклин", спеціяльно будований для ратування кораблів без сили. Знов закинено линву на „Франкі" і він знову поплив до порту. І знову по дорозі зірвалася линва, а буря пігнала корабель у напрямі небезпечних скал „Самбро Леджис". Кілька кораблів канадійського департаменту морської служби поспішили на ратунок загроженому кораблеви.

БОРОТЬБА ПРОТИ ВИЗИСКУВАЧІВ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — Перед суддею Коригеном ставав тут якийсь Джан Мерґо, що вживав підроблених листових паперів Комісії Муніципальної Громадянської Служби на те, щоб натягати людей, обіцюючи їм дістати для них роботу в місті. На розправі станули як свідки два чоловіки, котрих обвинувачений натягнув на $350. Суддя засудив його на вязничну кару до 3 літ.

АФЕРА З ПЕРЕПУСТКАМИ.

У коломийському суді почалася розправа проти заступника снятинського старости Іґн. Глубовського, службовички староства Врублівни, поліцая Петра Шеплера та 5 Жидів зі Львова. Глубовський та Врублівна обвинувачені, що за оплатою сто злотих видавали кордонні перепустки всупереч приписови особам, які живуть далі як 10 км. від кордону. Інші обвинувачені були посередниками між Глубовським і „клієнтами", або самі користувалися такими перепустками.

ВОВК ПОЖЕР ДИТИНУ.

Сталося це в місцевости Липівка над озером Нароч, де вовк ухопив півтретя-літнього сина Вінцента Корейва. Думаючи, що дитина заблукалась, батько повідомив поліцію. Почалися глядання і знайдено погризені останки дитини.

У МОГИЛІ СУХО І ТЕПЛО.

Сторож центрального цвинтаря у Відні передав на поліцію жінку, яка провела ніч у свіжо викопаній могилі. Вона заявила, що не має хати і тому мусила проспатись у могилі, де бодай... сухо і тепло.

БОРОТЬБА З ПОЛІПОМ.

Один італійський нурець, що пірнув на дно моря біля Мессини, попав в обійми великого поліпа. Коли його витягнули з води приятелі, поліп не покидав своєї жертви і треба було його відривати сокирами. Нурець дістав нервової атаки.

МІЛІОН „СИНІВ ВОВЧИЦІ".

Як повідомляє італійська преса, нову фашистівську орґанізацію, зложену з самих дітей, мають влучити до загальної орґанізації Баліля. Орґанізація, звана „синами вовчиці", обіймає хлопців у віці від 6 до 8 літ і буде поширена на всю Італію. В 13-му році фашистівської ери число дітей, зорґанізованих у „синах вовчиці", має дійти до міліона осіб.

ЗЛОДІЙСЬКА ІСТОРІЯ.

В Турці над Стриєм доконано недавно влому до кооперативного банку, де вкрали 4,451 зл., 8 долярів і більшу скількість біжутерії. Поліція стверджує, що вломники втекли потягом у напрямі Самбора. Автом діґнала потяг і арештувала злодіїв: Мельника зі Самбора та Вандля зі Львова. Дальше стверджено, що вони були в порозумінні з бувшим державцем кіна зі Самбора, Бірманом, та власником двох камяниць, одної в Бориславі, другої в Самборі, Д. Ґрінберґом. Обох арештовано і відставлено до Самбора.

ЩО МОЖНА ЗІСТИ.

В одному лондонському ресторані ввели неабияку новину. Гості можуть їсти не тільки страви, але саму карту зі списком страв. Карта ця зроблена з ніжного, смачного тіста, а на ньому виведені назви різних страв теж із якоїсь солодкої маси. Одначе карти не вільно їсти раніше, як після обіду — на десер. Публика засмакувала в таких списках страв і вже інші ресторани наслідують цей винахід. Хтось, хто не знає про нього, може дивуватись, почувши: „На десер прошу карту страв!"

СТЕРИЛІЗАЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ.

В останніх трох місяцях піддано стерилізації в Німеччині 2,000 божевільних. В найближчому часі передбачують стерилізацію на 14,000 особах, що зголошуються добровільно і мають ріжні фізичні та умові недомагання.

З ПОЛЬЩІ.

Крізь Вислоку біля Дембиці переправлялися човном 5 осіб. На середині ріки човен перевернувся і три особи втопилися. — В Людвікові біля Познаня 5-літня донька Мих. Ковальського бавилася в неприсутности родичів бляшаною пушкою, в якій були гроші, і спалила в печі французькі і голяндські банкноти вартости 5,000 злотих.

НЕЗЛОМНЕ АВТО.

Незломне авто придумав італійський інжинір Тітто Рассіні. При скорості 45 км. авто вдарило в мур, розбило його, а автомобіліст і авто лишились ненарушні. Винахідник упевняє, що його авто витримає таку спробу і при 90 кільометровій їзді; невідомо тільки, чи такий підкид витримає шофер із гістьми.

ВСЮДИ ЗЛОВЖИВАННЯ.

Перед трибуналом карного суду у Львові станув Ян Кольбух, віїт з Гути Обединської, що присвоїв собі 384 зл. з податкових грошей. Присуд ще не запав. — До судової відповідальности потягнена теж управителька почтової аґенції у Мшані, пов. Львів, Марія Киселевич, що спроневірила 1,200 зл. і повідомила поліцію, що почту оґрабили злодії.

ЗАСТРІЛИВ СВОЄГО СУПЕРНИКА.

У Погорілицьких біля Рави 23-літній Федір Мочевко застрілив свого суперника, 25-літнього Івана Сала. Мочевко сам зголосився на поліції. Як причину вбивства подав те, що Сало відбив йому дівчину.

100-ВІДСОТКОВИЙ АРІЄЦЬ.

Берлінські расисти знайшли зразкового хлопця, що мість у собі всі ознаки арійської раси. Має 11 місяців, називається Отто Франц Вольф і дуже здоровий. Міністерство пропаґанди випустило міліони портретів з його подобою і вчені мають заопікуватись його розвитком, щоб крім фізичних своїх прикмет Арійця мав колись і духові. Коли дійде до віку, в якому хлопці закохуються, треба буде його арійськими на острів із самими арійськими дівчатами.

ЩО ВАРТ РАДІОВИЙ АПАРАТ.

Муринське племя Ватупі у британській кольонії Кенія в південній Африці дістало недавно нового короля. Старий король, вислуживши на своєму становищі 44 роки, хотів відпочати по важких трудах. Але відступити задурно престолу не хотів. Була нагода, щоб продати його за високу ціну і він подав до відома, що його наслідник буде той, хто зробить йому дарунок з радіового апарату. Знайшовся молодий Мурин, що негайно вибрався до Капштадту і привіз звідти бажаний апарат. Старий король відтепер слухає радія, а молодий слухають піддані.

КАНДИДАТ НА МИРОВУ НАГОРОДУ НОБЛЯ.

У Білгороді гурт Росіян на еміґрації поставив пропозицію, щоб звернутись до комітету нагороди Нобля і висунути кандидатуру на мирову нагороду... покійного короля Олександра.

ЖИД ІЗ ЗБРОЄЮ ТА МУНІЦІЄЮ.

У гаїфській пристані арештували пасажира Жида, в якого валізці знайшли 23 автоматичні пістолі та багато муніції. Перевели ревізію на кораблі, що ним приїхав той подорожний, і знайшли укриту скриню з 73 пістолями та муніцією. Арабська преса зчинила крик, вказуючи, що до Палестини систематично перепачковують зброю.

КРІВАВА ТРАҐЕДІЯ.

Крівава траґедія розіґралася в Бересті над Буґом. В одному з місцевих ресторанів відбулася в суботу забава з танцями, на який був теж майор Дурський з жінкою. Над раном його жінку відвів до дому пор. Івановський, бо майор покинув забаву раніш. Почувши на сходах голос жінки, Дурський вийшов з револьвером у руці і стрілив кілька разів до Івановського, кладучи його на місці трупом. Він підозрівав, що молодий поручник баламутить йому жінку. Тіло Івановського відставлено до шпиталю, а Дурського арештовано.

ЧОТИРИ МИШІ ЗЧИНИЛИ ПАНІКУ.

Одного дня ввесь Лондон захвилювався. Із Наукового Інституту втекли чотири миші. Були це миші, яким прищеплили бацилі прокази. Всю територію довкола інституту оточила поліція; всі робітники і співробітники шукали мишей, які могли рознести проказу по всьому місті. На щастя, миші втекли до півниці і там у ночі їх зловили.

РОДИННА ТРАҐЕДІЯ.

Родинна траґедія розіґралася в бльоку маґістратських домів при вул. Стрийській у Львові. Мешкав там начальник VII. дільницевого комісаріяту, Альойз Гославський, з жінкою та чотирма дітьми. Найстарший син скінчив гімназію і відслужив при війську, найменша донька має 9 літ. Пожиття Гославських не було щасливе. Він навязав зносини з іншою молодою жінкою, на яку видавав усі гроші, наслідком чого дома був недостаток і між чоловіком і леґальною жінкою приходило до вічних сварок, а то й бійок. Недавно Гославський вернувся з відпустки з Івонича і на головному двірці явилися на його повитання обі жінки, причому розіґралася між ними драматична сцена. Раз Гославський вернувся до дому опівночі, причому знову прийшло до великої авантури. Далі слідство виявило, що Гославський прокинувся в год. 4-ій враниці і після суперечки з жінкою стрілив до неї двічі з револьверу, але не вцілив. У цій хвилині прибігли з сусідньої кімнати сини Стефан та Казимир і вхопили батька за руки, щоби вирвати револьвер. Підчас метушні Гославський стрілив не хотячи до себе і тяжко зранивсь у черево. В одній хвилині син Казимир вирвав револьвер з його рук і стрілив ще двічі до батька.

ПЕРШИЙ СПИСОК ОСІБ, ПРИЗНАЧЕНИХ НА РОЗСТРІЛ НА УКРАЇНІ

ЛЬВІВ. — Київські большевицькі „Вісті" з 11 грудня подають на видному місці спис 37 Українців, названих „білогвардійцями", а обвинувачених „у підготовці терористичних актів проти працівників радянської влади". Між тими арештованими є багато осіб, відомих добре по всій Україні з їхньої громадянської чи культурно-освітньої праці.

ВАРШАВА ПРО ПРИСУД СМЕРТИ НА 29 УКРАЇНЦІВ.

ЛЬВІВ. — З Варшави надійшли досі непровірені, жахливі відомости, що совєтський воєнний трибунал у Києві засудив на смерть 29 осіб зміж 37 обвинувачених. Засуд негайно виконано й засуджених розстріляно. Між тими засудженими і розстріляними є, за відомостями варшавського інформатора, такі особи: професор Антін Крушельницький і обидва його сини, Іван і Тарас. А далі: Юліян Бачинський та бувший старшина Українських Січових Стрільців, Петро Дідушок. Все це Галичани з добре відомими іменами. Між розстріляними є теж Левко Ковалів, бувший директор радіостації в Харкові, професор Щербина, письменник Терещенко, старшина червоної армії Лебединець і інші.

ЗМІНЮЮТЬ КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС НА УКРАЇНІ.

КИЇВ. — „Вісті" з 10-го грудня приносять постанову Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету про зміни до кримінально-процесуального кодексу УССР.

Всі ті зміни змагають до того, щоб скорше покінчити слідство й розправу над тими особами, що їх обвинувачують про акцію, звернену проти совєтської влади. Слідство в справах про терористичні орґанізації й терористичні акти проти працівників совєтської влади має закінчитись найдалі до 10 днів. Розправи проти обвинувачених за терористичні акти мають бути ведені без участи обвинувачених. І не допускається ніякого помилування обвинувачених у справах терористичних виступів проти працівників совєтської влади.

ХТО ЦЕ ВИСТУПАЄ ПРОТИ ТЕРОРУ?

РИМ. — Ватиканська ґазета „Осерваторе Романо" пише, що хто як хто, але Літвінов, представник Совєтів, не повинен забирати голосу в справі терористичної акції, проти якої він найбільше виступав недавно на нарадах Ліґи Націй. Ґазета ця пише, що саме Літвінов був членом ватаги, яка в 1907 році напала у Тифлісі на транспорт грошей одного банку, вбила 35 осіб і заграбила 250,000 рублів. Саме Літвінов сидів у Парижі у вязниці за поширювання фальшивих банкнотів. Крім того терор за царських часів блідне перед большевицьким терором. Большевицька мораль не знає ріжниці між індивідуальним і збірним злочином.

ПОМЕРЛА СЛАВНА МАТИ-ГРОМАДЯНКА.

ЛЬВІВ. — Померла Осипа з Федаків Паньківська, що вчителювала 35 літ у львівській жіночій семинарії, виховала цілу низку патріотичних молодих жінок, а між іншим була матірю молодого інжиніра Степана Паньківського, що перший вивісив на львівському ратуші український прапор у пропамятну ніч з 31-го жовтня на 1-го листопада 1918 року.

СОВЄТИ ПРО ЗАГОВІР, ФІНАНСОВАНИЙ ЗА ГРАНИЦЕЮ.

МОСКВА (Росія). — Совєти проголошують перший більший комунікат, що відноситься до вбивства Кірова. В нім подають, що Ніколаєв, убивник Кірова, зізнав, що він був членом терористичної групи, яка рішила вбити теж Сталіна, Молотова та Кагановича, а то й інших совєтських провідників. Він теж подав, що та група була в тіснім звязку з опозиційною групою Зіновєва. Так говориться в офіційнім комунікаті з тим додатком, що стверджено, що та вся акція проти Совєтів була ведена в порозумінню з одним консулятом у Ленінграді. Назви консуляту не подається. Але кажеться, що консуль тої чужинецької держави фінансував ту акцію терористів, а Ніколаєв одержав навіть одного разу 5,000 рублів. Той консулят хотів теж наблизити цю терористичну групу до Троцького й посередничити між нею і Троцьким. Совєти подають далі до відома, що терористична група взялася знищити владу теперішніх совєтських провідників за всяку ціну. Були дві терористичні групи: одна під проводом Івана Котолинова, а друга під проводом Шацького. Ніколаєв вів фальшивий денник, щоб змилити владу на випадок його арешту і вказати, що вбивство Кірова було одиночним актом його особистої пімсти. Терористи надіялися, що вбивство Кірова дасть початок до революції зверненої проти Сталіна і його прибічників.

ЗІНОВЄВ ПРОСИТЬ ЛАСКИ.

ЛОНДОН. — Оголошують лист Зіновєва до Сталіна. В цім листі Зіновєв заклинає Сталіна в імя соціялізму і дружби та памяти Леніна, щоб не розстрілював його і Каменева.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 81-83 Grand Street Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на і. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237 — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Акдреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧЕКАЙ РЯДУ, ДІСТАНЕШ КОЛЯДУ

В друкованім по анґлійськи Листку Філії Ліґи Української Молоді в Шікаґо (грудень 1934) знаходимо статтю, яка порушує дуже актуальну тему, а це справу ходження з колядою. Про це ми теж говорили минулими роками. Та не помагало, бо, як бачимо, з кождим роком хаос з колядою тільки збільшуеться. Тому пригадуємо цю справу ще й тим разом, піддаючи її під розвагу наших громад і товариств.

Молодь стверджує, що це дуже гарний звичай ходити з колядою і збирати на ріжні добрі цілі. І каже, що треба старатися, щоб цей звичай якнайдовше між нами вдержався, щоб притягав наших людей до себе, та щоб вони дійсно з радістю ждали на колядників і з радістю та почестю їх витали і дійсно радо обдаровували їх жертвами, а зглядно не так їх, як ті цілі, на які вони збирають.

Таке бажає бачити молодь. Але разом з тим стверджує, що дійсність виказує що іншого. А саме те, що вже не то молоде, але й старе покоління прямо ховається перед колядниками. А що це правда, видно теж з голосів старших з попередніх літ. У тих голосах підносилося, що багато людей зачинають гасити світла в хаті, як тільки почують, що колядники надходять. Правда, що між тими, що так поступають, є головно ті, що взагалі ніякої жертви не хочуть дати. Та не про тих тут мова, а про тих, що кажуть, що стільки тепер намножилося колядників, що не можна від них „обігнатися".

Молодь каже, що старші наші люди, хоч як нераз тепер бідують через депресію, з певного почуття своєї гідности обдаровують усіх колядників. Але правда, що така коляда залишає по собі навіть у них несмак, стає тягаром, неприємною подією.

А все те можна оминути. Бо, каже молодь, можуть зійтися по громадах представники церкви і товариств і вирішити, що має бути, приміром, тільки дві ґрупи колядників. Там можна теж порішити, чи не добре всю коляду зібрати докупи і розділити її процентово на певні цілі, на які саме ходжено з колядою. Тоді буде лад і порядок і не буде суперництва між поодинокими ґрупами колядників. А буде дійсна радість з коляди і з колядників.

До цього голосу молоді ми можемо додати, що в нас завівся віддавна певний звичай щодо коляди. А той звичай пригадує, що КОЛЯДА НАЛЕЖИТЬ РІДНІЙ ШКОЛІ В КРАЮ. На всі інші цілі є час цілий рік „колядувати", себто переводити збірки. Різдвяну збірку концентрується біля ясної зорі, себто — просвіти. Всі інші народні потреби повинні ждати — свого ряду. Якби ми цього придержувались, то був би порядок у збірках, булаб гарна поміч Рідній Школі й не булоб слушних жалів щодо хаосу з колядниками і колядами.

ПОКЛІН ПОЕТОВИ

(Академія у Львові в століття народин Юрія Федьковича).

Свято-академія з нагоди 100-ліття народин Осипа Юрія Федьковича пройшло величаво. Зложились на це ріжні обставини: добірна, наскрізь оріґінальна програма, що відбігала сильно від загально принятих трафаретних програм на подібних святах, зразкове її виконання і вкінці виповнена вщерть саля Великого Театру, що з найбільшим заінтересуванням і глибоким пієтизмом до памяти найбільшого сина української Буковини слідкувала за ходом поодиноких точок програми. Високий настрій свята збільшило ще відчитання сердечного привіту від багатьох українських орґанізацій та установ з Буковини, де, як відомо, влада заборонила навіть такі невинні свята, як свято в честь „буковинського соловія".

Заінавґурував академію знаменито вишколений хор Т-ва „Сурма", що відспівав під диригентурою п. І. Охримовича композицію пок. В. Мандичевського до слів Ю. Федьковича „Воскресни, Бояне". Після того проф. Богдан Лепкий виголосив промову, в якій схарактеризував Федьковича як поета, громадянина і людину на тлі його доби. Промова, яку сподіваємося подати нашим читачам у цілости, і своїм змістом і способом виголошення зробила на всіх приявних найкраще враження. Ще не втихли оплески публики в подяку промовцеви, як на сцену висипався маків цвіт: хор учениць ґімназії „Р. Ш." в чудових народніх і гуцульських строях, що під управою дир. проф. Іл. Гриневецького відспівав дві композиції Е. Мандичевського до слів Федьковича: „Місяцю князю" і „Зозулька". За гарне виконання тих пісень збирав хор заслужені оплески. Після цієї точки секретар комітету свята, п. М. Дужий, відчитав згаданий уже привіт буковинських товариств, що зробив на всіх приявних величезне враження. Саля оплескувала той привіт кількома наворотами з очевидним зворушенням. Закінчив першу частину академії п. Юліян Ґеник-Березовський, що в гуцульському строю і при відповідній декорації рецитував Феьковичевого „Довбуша". Рецитував так, що полонив усю салю без винятку. З усіх творів, що їх деклямував у Львові п. Ґеник-Березовський, „Довбуш" виходить у нього, за запевненнями знавців, найсильніше, просто незрівняно.

Другу частину академії започаткував великий хор студентського т-ва „Бандурист", що під диригентурою п. О. Плешкевича відспівав „Як я, браття, раз сконаю" Федьковича-Ст. Людкевича та „З окрушків" Федьковича-О.Нижанковського. Хор сильний, зіспіваний, голоси свіжі, дзвінкі, добрі солісти — все це давало гарну цілість. З черги йшла сценічна ілюстрація відомої пісні Федьковича-О.Нижанковського „Гуляли-гуляли" помислу Р. Купчинського, укладу пані О. Суховерської, яка вложила у вишколення цієї точки не тільки своє фахове знання, але й немало праці. Ілюстрація йшла у виконанні школи пані Суховерської (всі дівчата та хлопці в гуцульських строях), артиста І. Гірняка, хору „Сурма" й оригінальної гуцульської „музики — очевидно при відповідних декораціях. І помисл такої сценічної ілюстрації і її прецизне виведення на великій сцені — все те нове й невидане в наших відносинах, тому публика слідкувала за всім із запертим віддихом і по скінченні тої сцени довго довго не вмовкали оплески. Як чергова точка йшла — знову при відповідних декораціях (Венеція — Палата Дожів) і такомуж освітленні — драматична рецитація „Сонних мар" Федьковича у виконанні посла О. Луцького, що виступив в уніформі австрійського вояка часів Федьковича. Пос. О. Лульский знаний як першоклясний декляматор, тож не диво, що його рецитація в такій обстанові зробила на всіх присутніх дійсно глибоке враження. Закінчив академію дуже численний мішаний хор „Львівського Бояна", що під батутою п. І. Охримовича відспівав твір Федьковича „Поетова доля", скомпонований специяльно на це свято композитором Б. Кудриком. Виконання тої точки не лишало нічого до бажання. На закінчення відспівала вся сала національний гимн.

Все те свято-академія мала наскрізь европейський характер: воно стягнуло найдобірнішу українську публику (на жаль, цілі сотні відійшли без білетів!) і тревало точно дві години. А найважніше: все воно було витримане в стилі й дусі „буковинського соловія", тому тим святом українське громадянство Львова віддало гідний поклін памяти того Поета.

На закінчення слід іще зазначити, що на сцені красувався на тлі гір і смерек великий бюст Федьковича, специяльно виконаний на це свято мистцем Коверком. — („Діло").

ДЕЩО З ДУМОК МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

ВАГА ЕНЕРҐІЇ.

У своїй критичній статті про українську письменницю й чемпіонку жіночої еманципації, Наталію Кобринську (в „Літературно-Науковім Віснику" з 1900-го року), Грушевський підчеркує велику енерґію Кобринської.

„Хоч і які скромні були задачі цієї жіночої роботи", пише Грушевський, „вони будили недовіря і страх серед загального тодішнього перестраху перед поступовими ідеями, що пробивали собі дорогу в суспільність. Станиславівське товариство не пішло, і на початку 1898-го року сама Кобринська, зазнавши багато прикростей у цім товаристві, виступила з нього, коли товаришки призначені на книжки гроші повернули на закупно чаші для епископа Пелеша.

„Одначе це розчарування не відобрало енерґії в Кобринської; вона не покидає роботи коло піддвигнення жіноцтва дорогою літератури й орґанізації".

ІНТЕРЕСИ НАРОДУ И ПРОСТОЛЮДДЯ.

У своїм відчиті про Івана Котляревського, виголошенім на науковій академії, влаштованій у століття видання „Наталки Полтавки", Грушевський підносив, що „наше національне відродження утворилось під впливом заінтересування народом, його побутом, мовою, минувшістю й сучасним життям, суспільними й економічними потребами.

„Історична еволюція українського народу зложилася так, що вся інша інтеліґенція мусіла сецесіонувати і далі від тих народніх мас, позбавлених державних, культурних, національних традицій, і тільки така могла би зістатись при ній, котраб стала на цім простонароднім ґрунті, всею душею й чуттям, всіми гадками і помислами віддаласяб цій народній масі й пішлаб з нею разом, не відріжняючись, не розлучаючись від неї, маючи завсіди на оці її інтереси й потреби і на них будуючи пляни дальшого розвою й поступу свого народу".

МИМОХОДОМ ПРО ЦЕЛІБАТ.

У своїй критиці про повість Осипа Маковея під наголовком „Залісся" Михайло Грушевський між іншим підчеркує сучасність повісти. Критик видно любить повість та автора за намір говорити про біжучі справи життя, але він далі його осуджує за те, що він тільки ці справи зачіпає, але їх відповідно не обробляє і питань у письменницький спосіб остаточно не вирішує.

Між питаннями, котрі автор у цей спосіб порушив і лишив незирішеними, є, на думку критика, питання целібату. Порушив Осип Маковей це питання в своїй повісті, вивівши в ній одного богослова та показавши, як він хоче женитись, а накінець кажучи йому висвячуватися нежонатому. Грушевський пише: „Читач зістається в непевности, чи це був крок тільки вимушений, не добровільний, чи безженність мають оправдувати громадські мотиви — більша спроможність не бути тягаром громаді і свободи — працювати для неї, чи особисті — можливість ліпше обезпечити своїх свояків, не маючи власної родини.

„Щодо мене", каже накінець Грушевський, „то я зістаюсь і по прочитанню повісти при тім сильнім переконанню, що як сильні духом і харатером особи, одушевлені охотою робити щось для громади, будуть корисними для неї і в традиційних обставинах, так для слабих і непевних, кому цей тягар затяжкий, не багато поможе безженність, а може якраз розірвати той живий звязок, що ще лучить сільське духовенство з народом, і зробити з нього урядників, цілком байдужих до своїх парохіян".

С. Роні.

СВІДОК.

— Питаєте мене, як я тоді став аптикарським помічником? Так, воно дивне, правда? І траґічне, принайменьше для мене. Тож послухайте. Я жив у К. вдоволено, спокійно. Я мав невеличку аптику, яка мені поправді не приносила ніколи великих доходів, із яких я за короткий час міг би забагатіти. Та всеж вона мені приносила стільки, що я жив спокійним життям. Я міг що місяця якусь суму відложити, а крім того оплачувати обезпеченеву полісу, так, що я на випадок якогось нещастя був забезпечив жінку й діти. Щоби не голодували. І так жив я спокійним, пересічним життям. А потім прийшло нещастя.

— Невжеж може вам підпалили аптику?

— Ах, ні, та майже таке саме нещастя. На моїй вулиці була грабіж. Наша вулиця тиха та спокійна; ледви появиться часом який чоловік і зараз зникне. При тій вулиці був будинок, побудований до половини. Пригадую собі добре, була десь так третя година пополудні. Я стояв у дверях аптики, а яких сто метрів далі побачив я, як ішов інкасент Загального Обезпеченевого Товариства. Ніс течку в руці; певно було в ній досить грошей. Нараз стрілою, несподівано, вибіг сильний, кремезний чоловік, ударив ножем інкасента та став скоро бігти. Я розглянувся довкола: ніде не було живої душі. Хвилиночку стояв я, наче вкопаний, на місці, а потім пустився скоро за грабіжником. Він нахабно обернувся та показав мені язик, а потім далі пустився втікати. Пропав за вуглом, а як я добіг до вугла, його не було вже й у сусідній вулиці.

Коли інкасент видужав, він у поліції не міг сказати нічого певного. Пізніше я на вулиці пізнав грабіжника і вказав його поліції. Поліція його арештувала й відтоді справді почалася моя траґедія.

У поліції інкасент зізнавав так невиразно та суперечно, що поліція втратила надію, щоб справа вияснилася. Я думав, що мої зізнання в суді виснять усю справу. І справді прокуратор повірив моїм зізнанням і вніс обвинувачення. Присяжні судді мали рішити справу.

Я прийшов перед самою розправою. Це я вперше був у суді, тому воно на мене зробило дивне враження. Мені здавалося, що я попався в якесь дивне, невигідне майже розбійницьке товариство. Мені здавалося, що всі дивляться на мене, що всі думають, що то я був той грабіжник.

Розправа почалася. Державний прокуратор підійшов до мене привітно. Коли скінчили допитувати обвинуваченого, який усе заперечував і доказував своє алібі, прийшла черга на мене.

Молодий адвокат із вірлиним носом, із очима, які годі описати, такими демонічними та гострими. Дивиться вперто в мене, визиваючо.

— Прошу вас, — звернувся він до мене гостро, — коли був напад на інкасента?

— Пів до четвертої.

— Пів до четвертої, а чому ви тоді зізнавали перед слідчим суддею, що його напав цей чоловік у третій годині?!

— Мені здається, що...

— Ага, ви свідок, якому здається. Панове присяжні, всі найкраще знаєте, що треба думати про свідка, якому лише здається... Та ви, прошу вас, говоріть виразно: в якому стані був інкасент, як ви до нього підійшли?

— У якому стані був? Мені здається — і я здріґнувся, страшно здріґнувся і мені ввесь час здавалося, що цей демонічний адвокат прошиває мене своїми хижацькими очима, головнож, як витягнув свої кістисті руки до мене, начеб хотів мене вдушити — мені здається, що лежав... навзнак.

— Лежав навзнак?! Пане, як ви посміли бути свідком, коли вам „здається, що лежав навзнак"! А чи знаєте ви, пане, що в слідчого судді зізнали, що лежав на животі? Панове присяжні, я не потребую супроти вашої інтеліґенції доказувати, що значить такий свідок. Я вірю, що ви скажете зовсім влучну думку, що такому свідкови годі повірити, хіба що всю справу требаб розглядати з протилежної точки погляду. Зрештою, пане, скажіть, яку рану мав інкасент?

Я вже був зовсім збився з пантелику. Нічого не пригадував собі. В голові мені шуміло, серце билося сильно, я був наче засуджений на смерть. Я був лише свідомий того, що мушу щось відповісти, та що треба відповісти, того я не знав.

— Рану мав... на плечах...

— На плечах! Панове присяжні, ви знаєте, що рана була на животі! Я мою оборону кінчаю цим ствердженням.

Обвинуваченого увільнили, а на мене всі дивилися наче на грабіжника, голосно сміялися, а як я вернувся до дому, вже всі вікна в аптиці були вибиті. Пляшки лежали порожні. Вивіски над дверми взагалі не було. Я мусів зачинати наново.

ПРИЙДЕ ВЕСНА!

Надходить грізна, понура днина,
Чорні круки ворожать хором.
Там, де пекло дантейське сьогодня,
Заграють знов гармати громом.

Розбудять могили славних Стрільців,
Що з утоми лягли спочати,
Розкинуть тюрми, важкі кайдани
Аж тоді пірве наша Мати.

Хоч кров поллється ріками в море
І скропить землю рідненьку,
То вже ворог проклятий не зможе
Вдруге закувать нашу Неньку.

Родіон Сліпий.

О. Сновида.

ВБИВСТВО КІРОВА

За замордування приятеля Сталіна, визначного „старого" большевика Кірова, розстріляно вже понад 100 невинних жертв. Це вже відоме. І гуманна, ліберальна і соціялістична преса, чужа й наша, яка не знаходить слів обурення на переслідування Жидів у Німеччині (яким з маєтком позволено виїхати за кордон), мовчить, неначе в рот води набрала, з приводу кривавої пімсти кремлівських володарів.

Але це між іншим. Важніше є питання, **що значить убивство Кірова?** Говорять про акт особистої пімсти. Стара байка! Єж такі „історики", що ціль повстання Хмельницького пояснюють „низькими, особистими мотивами", бо він хотів відплатити можновладцям за позбавлення його маєтку... Завше в історії, хто виступає в імя міліонів покривджених, виступає і в обороні власній, бо до тих покривджених належить сам; і цей факт не кидає ніякої тіви на його вчинок.

Так було без сумніву і з Ніколаєвом. Що ділав він як агент „контрреволюціонерів" - „білоґвардистів" (як вмовляє офіційний московський комунікат) — це нісенітниця. Контрреволюціонерів царефільського кольору давно витереблено. Отже в імени кого і чого ділав Ніколаєв?

В **імені нової контрреволюції, яка виростає в лоні самої партії,** самої верхівки комуністичної, що править російською імперією.

Річ у тім, що в міру того, як руйнувалася совітська господарка під режімом ріжних „пятиліток", чимраз вужчою ставала та верхівка, яку советська держава могла якотако виживити. Без кінця йшли, одна по одній, „чистки" в партії, редукції урядовців і т. п. А становище тих, що лишилися „при жолобі", ставало чимраз гіршим. Всі оті незадоволені, недавні прихильники режіму, бачили, як той режім покидав одну позицію з другою в закордонній і внутрішній політиці, нарушаючи „святі засади Маркса-Леніна" (уґода з буржуазійною Европою, залицяння до Америки, закріпощення селянина і робітника). Тоді в голові отих незадоволених зродилася думка: **коли Сталін і** Ко. плює на засади комунізму, **щоб удержатися при владі,** то **з якої рації маємо ми удавати** ентузіязм і підтримувати режім, **який не лише** зробив **кривду нам,** але і масі населення **і зрадив ідею,** з якою прийшов **до влади?** Чи не ліпше перекинути його? До цієї ідеї поміг незадоволеним і частіший в останніх літах контакт з Заходом, **коли** оглушені **советські громадяни** на власні очі побачили, що в тій буржуазній Европі **всім** жиється таки сто разів краще ніж у Советах.

Ця опозиція в рядах самої партії виступала вже нераз як „опозиція Його Величности" (Бухарин, Раковський, Троцький і інші), що потім каялися. Виступала збройно підчас повстання в Кронштадті. Потім її вдушили. Тепер вона підносить голову в **звязку** з яскра**вим погіршенням положення Советів на зовні і в середині.** Невдачі у Франції, в звязку з убивством Барту і приходом Ляваля, який шукає порозуміння з Гітлером, невдачі на Далекім Сході, наближення Анґлії до Японії (про що я вже писав в останній кореспонденції), неврожай, знесення карт на хліб, що викликало його подорожіння — всі ці факти безперечно **захитали престіжем советського режіму в СССР й осмілили опозицію.** На цім то тлі зродивсь акт Ніколаєва, за яким можливо підуть інші.

Що советська преса кричить про білоґвардистів і розстрілює їх льояльні до СССР недобитки, це зрозуміле. Так колись, при кождім фяску своєї політики, царат робив жидівські погроми. Кождий режім має свого жертвенного козла, який має відповідати за дурниці режіму і його невдачі. Але факт лишається фактом: опозиція в рядах самої партії ґрізно підносить голову і не в імя чистого комунізму, а в імя його знищення. В тім нема нічого дивного. Робеспєрів і Сен-Жюста, людей терору підчас французької революції **повалили саміж члени Конвенту** (Талян і інші), не ніякі білоґвардисти чи роялісти. Так мабуть буде і в СССР. Кінець комунізмови приготовлять саміж незадоволені комуністи, а **по їх плечах прийде правдива, антикомуністична революція.** Це розуміють большевики, звідти паніка на Кремлі.

СВІТСЬКИЙ РЕКОРД

В той час, як Ірод був на троні,
Книжники читали у законі
Контест такий пророчих слів:
Що прийде цар з Юдеї роду,
Гріхи всі здійме із народу,
Поборе ад, властивить гнів.

Ірод злякався слова того,
Про силу дужу царя нового,
Що він поборе страшний ад.
„Ні, ні, не сміє! — крикнув люто,
Тоді на мене прийде круто,
Я цар! Візьмусь до гострих влад!

„Повчу рабів, як говорити,
За глум, що сміли охрестити
Собі якогось-там царя.
У мене військо, дужа сила,
Щоб цих наклепів не здушила,
Що гудять свого володаря?

„Пождіть!" І слугам дає знати,
Військо жорстоке вмить прислати,
Щоб в бій готові стали тут.
„Мій строгий приказ хай сповняють,
Ідуть відважно, не питають,
І всю дітвору в пень зітнуть".

От чотирнацять тисяч впали,
У власній крові всі скупались
За страх Ірода, і за трон.
Страшний терор повстав відразу,
Бо ось із царського розказу
Край обернувсь у Вавилон.

— — — — — — — — — —

Так десь там, де погань, зрада,
В гріхах народніх дрожить влада,
Бо пімсту Кіров вже стрінув!
Гуляє Чека, суд безличний,
Розстріл лютує там фактичний,
Що світський рекорд осягнув.

М. Костишин.

— Слухай, Майорку, чому ти налягаєш на ногу?

— Уяви собі, я йшов вулицею та посовгнувся на помаранчевій шкірці!

— Ну, то ти ще хочеш подорожувати до Італії?

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

І КОРОЛІ ДІСТАЮТЬ МОРАЛЬНІ НАУКИ.

З Відня, що колись тряс імперією, а нині трясе язиками, доносять, що в Румунії знов закипіло, як у склянці води, зприводу любовної афери румунського короля з панею Люпеску, червоноволосою „некоронованою королевою Румунії". Мовляв, румунські політики повинні тепер заходи, щоб заставити короля післати любовницю за границю та перепроситися з жінкою.

Нагодою до цих заходів послужила образа, яку дістав румунський король недавно з приводу весілля англійського королевича, на котре румунського короля не прошено демонстраційно, бо він не поводиться відповідно, заходячися з чужою жінкою. Вороги королівської любаски кажуть, що незапрошення румунського короля на англійське весілля повинно бути моральною наукою для румунського короля що через королівські любовні авантури династія тратить престіж поза границями краю та що з часом короновані голови в Европі будуть румунського короля бойкотувати.

ЗМІНИЛИСЯ ЧАСИ ДЛЯ КОРОЛІВ.

Пригадують румунському королеви ці політики, що румунський нарід хоче бачити при боці короля королеву, а не мадам Помпадур.

Одначе ця пригадка на любаску французького короля Людвика XV-го пригадує нам, як багато змінилося від часів Людвика XV-го й мадам Помпадур. У тих часах ніхто не брав королеви за зле такі „амури". Нині часи змінилися до того, що й королям такі річи не уходять.

Це не значить, що короновані голови, що збираються бойкотувати румунського короля, не скачуть у гречку: вони тільки хочуть сказати: як скачеш, скачи так, щоби про те люди не знали.

ЧЕРЕЗ КОРОЛЕВУ.

Мав румунський король клопоти через свою любаску, мав французький цісар Наполеон клопоти через свою жінку.

Недавно французький уряд купив на ліцитації в Лондоні вязанку листів французького цісаря Наполеона Першого до своєї жінки, колишньої австрійської архикняжни Марії Люізи. Між цими листами є один лист, писаний з міста Бар-Сір-Об 23. березня 1814-го року підчас війни Наполеона проти европейської коаліції цісарів, лист, у котрім Наполеон, розбалакавшися, розкрив жінці свої воєнні пляни, кажучи, що він ударив на ворожу армію, щоб дістати свої війська ближче до фортів Парижа.

Козаки з армії царя, що билися в коаліційній армії, захопили післанця, що віз лист цісаря Наполеона до його жінки. Лист опинився в руках німецького генерала Блїхера, котрий приказав зараз повести атаку на Париж. Цей маневр був одним з тих, що довели остаточно цісаря Наполеона до втрати престола.

ЯКА ТУТ МОРАЛЬНА НАУКА?

Люди, що з усякого випадку пробують видестилювати якусь моральну науку, кажуть, що пригода цісаря Наполеона з листом до жінки й престолом доказують моральну науку, що цісарі не повинні женитися. Дехто ще готов сказати, що престол тут тільки випадкова річ, та що тут моральна наука каже, що не одні тільки цісарі, але взагалі всі мужчини не повинні женитися.

Не знати, чи повірив би хто такому, що сказав би, що пригода цісаря піддає науку, що не тільки цісарева, але й цісар не повинен розпускати язика, де це треба.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Листопадове Свято.

Заходом Союза Українок і при співучасти всіх місцевих організацій відбулося Листопадове Свято в неділю, дня 9-го грудня.

В укр. прав. церкві відправив о. В. Каськів панахиду за полеглих героїв, а по панахиді виголосив патріотичну проповідь.

Вечером відбулося Свято на галі. Головною точкою програми була вистава драми „Дала дівчина хустину", яку підготовив о. Каськів, заходами Союза Українок.

Аматори грали дуже добре. Люди плакали ввесь час вистави.

Підчас перерви, між 3 і 4 актом, виголосила п. М. Вецал, секретарка відділу Союза Українок, реферат про українську жінку, згадуючи за ріжні історичні типи українських жінок, від Марти Борецької аж до Басарабової.

На Свято прибуло багато гостей з Бостону, Провіденс і Тотон. Був теж виставлений живий образ з могилою й українським військом. Діти відспівали біля тої могили „Боже великий". Свято закінчено відспіванням національного гимну. Чистого доходу було $45, які вишлеться до Обєднання з призначенням $25 на інвалідів, а по $10 на Музей Визвольної Боротьби і визвольну акцію.

М. Ч.

ОБУРН, Н. Й.

Свято Державности.

В неділю, дня 9-го грудня, відбулося в нас Листопадове Свято, присвячене памяти українських борців, що полягли в боротьбі за волю України.

Не хочу розписуватися про це свято з усіми подробицями, бо думаю, що тим робом забирається цілком непотрібно місце в газеті. Скажу тільки коротко, що Свято випало дуже добре. Місцевий парох о. Побуцький розповів про змагання нашого народу до волі. А стрілецькі й інші народні пісні відспівав дуже гарно хор, під управою п. Я. Ґели, за що заслужив собі на рясні оплески. Деякі з хору виступали з декламаціями. Виступали теж шкільні діти і вивязувались добре. Гром. Коковський визвав до жертв на рідний край. Збірка буде вислана до Обєднання. По кінцевім слові о. Побуцького хор відспівав „Ще не вмерла", а потім американський гимн. Свято закінчено, а публика розійшлася домів із задоволенням.

Н. Н.

PHILADELPHIA, PA.

"Trip to Ukraine".

Making giant strides in the field of Ukrainian community relationship, the Ukrainian Institute of Philadelphia successfully held a Good-Fellowship Night, Friday December 14, at the Ukrainian Hall, 847 N. Franklin street in Philadelphia. Nourishing the seed of friendly interest planted with the founding of the Ukrainian Institute three years ago, Mrs. Valentina Kachmarsky presented a most unusual program as skipper of the S.S. Good-Fellowship on its "Trip to Ukraine." Rev. Aaron R. Tosh gave the invocation, and the call "all ashore that's going ashore" found a most distinguished passenger list of Philadelphia's outstanding citizens. Outstanding among whom were: Dr. Wilmer Krusen, President of the Philadelphia College of Pharmacy and Science, who was the honored guest and principal speaker of the evening. Among other guests present who gave greetings were: Mr. George D. Swan of Temple University; Miss Minerva M. Bennett, Director, Music Education Department, Temple University; Mrs Charles M. Lea, Regent Phila. Chapter, D. A. R., and world traveler, who testified to the fertility of the famous Black Soil region of Ukraine; Mrs. Ambrose Hunsberger, President of the Women's Club of the Philadelphia College of Pharmacy and Science; Mrs. Renee B. Stern, Editor of the Woman's page Department of the Philadelphia Record; Mrs F. W. Orttung, President of the Phila. County Council, American Legion Auxiliary.

As the anchor was weighed, the orchestra of the Philadelphia College of Pharmacy and Science under the direction of Prof. Harry Hoffmeister struck up a stirring march that sent the ship on its mythical tour in true naval fashion. While the good ship embarked on high seas the passenger-cargo was kept keyed, in the spirit of real fellowship, to the tempo of stirring martial music, eventide songs by the Women's Chorus of the Phila. College of Pharmacy and Science, and solo singing by Mary E. Webster, the Chorus' director. Miss Gertrude Kuehefuhs of Temple University Teachers College gave a harp solo and Mrs. Harry Hoffmeister was clever in portraying the "Family Album," a dramatic monologue.

Approaching the land of Ukraine, Dr. Wilmer Krusen was welcomed to the country with the old Ukrainian custom of bread and salt by Mrs. Mary Yaskiw, Vice-President of the "Daughters of Ukraine," Chapter 42 of the Ukrainian National Women's League. Dr. Krusen, speaking on "International Relationship in the Community", questioned the soundness of the policy of writing peace pacts and sending good-will ambassadors among foreign countries, while the same countries were strangers in the community. He told how he had just finished reading Taras Bulba by Gogol, how he read of the Ukrainian Cossacks and thought that Ukrainian honesty, courage and perseverence should be taught to Americans. Dr. Krusen congratulated Mrs. Valentina Kachmarsky, Founder and Director of the Ukrainian Institute, for her untiring work for her people without remuneration and in a touching scene presented to her a scroll of life-long friendship.

Speaking for the Ukrainians were Dr. Paul Dubas, representing the Ukrainian-American Citizens Association of Philadelphia, and Mr. Anthony D. Pashuck of the Ukrainian National Association, who ably told of the difficulties and struggles Ukrainians encountered while immigrating to America.

Dr. Dubas briefly told of Ukraine's past history and the history of the struggle of the Ukrainian people against the oppression of Poland, Austria and Russia, and how as early as 1648 Ukraine had been a democratic Republic. Mr. Pashuck told of the difficulties of learning the English language by Ukrainians and how America was a haven from the strife-torn and oppressed land. Both speakers were sincere and both made a visible impression upon the audience.

The "Trip to Ukraine" witnessed an exceptionally fine program of folk-dancing, folk-singing and "old country" music in the form of the Ukrainian "vechernitsi." This most interesting part of the program brought loud plaudits and cheering banzais from a sincere and appreciative audience. The Ukrainian part of the program consisted of folk-dances masterfully executed by the Ukrainian Dancers of Philadelphia. The members of the group performing were: Marie Kish, Olga Hawryluk, Katherine Hushina, Katherine Zatonska, Francis Shegala, Alexander Yaremko, Joseph Smylsky and Eugenia Zadorozna. The latter two performed clever solo dances and were well received. The Ukrainian "Village Orchestra" accompanied in all the dances being directed by Martin Loshniowsky, playing the piano. Other members of the orchestra were: Harry Kobilnyk and Walter Cherkis—violins, Anthony Cherkis—drum, Michallo Cherkis—cymbals. Two talented little girls—the Kelechava sisters—showed promise of future artists in singing two folk songs both in Ukrainian and American, and equally clever were the folk-dances by Eugenia and Melania Duranovska. To all four numbers Mrs. Katherine Dubas was the capable accompanist as well as to the violin solo by Harry Kobilnyk and the soprano solo by Maria Hanusey.

A beautiful Ukrainian embroidery exhibit was made from contributions owned by Mrs. A. Kish and Mrs. A. D. Pashuck. The display was in charge of Mrs. Eugenia Zadorozna, who exhibited some of her own adaptations of Ukrainian needlework to scarfs, handkerchiefs, and sundry dress adornments.

Climaxing the evening's unique program were the presentations made to the Ukrainian Institute and accepted by Mrs. Valentina Kachmarsky. The scene was inspiring as Mrs. Fred Derby, President of the Penna. Branch of the International Order of the King's Daughters and Sons, presented the Word of God, a handsomely bound Bible; Mrs. Howard E. Cupitt, Regent of the Independence Hall Chapter, D. A. R. a medal for citizenship to a member of the Ukrainian Institute and Mrs. B. Hoff Knight, a beautiful American Flag from the Lafayette Unit of the American Legion Auxiliary. Concluding the program the ensemble sang America and the Ukrainian National Anthem. Before leaving every American was made to speak a few words in Ukrainian and everyone managed to say "Dobri Vecher," and "Schiro dyakouyou." The refreshment committee is to be thanked heartily for the delicious coffee and the wonderful Ukrainian pastry. One of the outstanding features of the evening, in the opinion of the writer, was the wonderful spirit of co-operation displayed by the Ukrainian women in receiving and entertaining the guests. It is not out of order to take this opportunity to congratulate and extend appreciation to everyone who so splendidly helped to make the evening's program an outstanding success.

John Mitz.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписана члениця 93 від. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового, котра стала мені великою поміччю у тяжкім положенню. Бажаю У. Н. Союзові якнайкращого успіху. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Катерина Моторна.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького під покровою Пр. Тройці, від. 158, повідомляє членів, що надзвичайні збори в дуже важній справі відбудуться в суботу 29. грудня, в 7:30 ввечір, в Дем. Клюбі, 186 Бедфорд Еве. Також члени мають явитись 1-го січня (Новий Рік) на Службу Божу, в годині 10:30 рано до гр.-кат. церкви при Норт 5-тій вулиці. Неприявний член заплатить 50 ц. кари. Уряд на 1935 рік є, як слідує: Ю. Павчак, пр.; Я. Дубовецький, заст.; Д. Сенюта, рек. секр.; М. Баглай, фін. секр.; І. Малик, кас.; В. Косців, заст.; Л. Кісіль і Гр. Бардак, тростіси; В. Галась, Н. Сторожук і В. Шеремета, контрольори; Т. Звір, С. Канюка, М. Більський і А. Отенбрайт, прапорщики; Т. Сорока, І. Возьний і Я. Герман, надзирателі хорих; Т. Малицький, сотник; Мих. Загачевський, господар. — Д. Сенюта, рек. секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 116, повідомляє всіх членів і члениць, що річні збори відбудуться в неділю, 30-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в Українській гали, 18 Вудленд вул. На порядку дневнім буде справоздання уряду і контрольної комісії з діяльности за цілий рік і вибір уряду на 1935 рік. Присутність всіх членів конечна. Дорогі Браття і Сестри, від вас залежить розвій товариства і У. Н. Союза і його будучність. Поспитаймо самі себе, де наші діти і як ми дбаємо за Батька Союза. Чому так холоднокровно беремо справу і всякі заклики? Нашим обовязком є вписати всі свої діти до Союза і притримати їх в Союзі. — М. Думанський, предс.; Йосиф Паславський, кас.; Павло Стадник, секр.

Подружа фільософія.

— Колиб я виліз навіть на найвищу вежу — сказав перший чоловік — я ще не міг би доглянути кінця мого нещастя в співжитті з моєю жінкою.

— А моє нещастя — сказав другий — глибше від найглибшої морської глибини!

UKRAINIAN WEEKLY
(Concluded)

UKRAINIAN AFFAIRS IN AMERICA

HAMTRAMCK CLUB NEWS

The activities of the Young Ukrainian Nationalist, Branch No. 9, of Hamtramck, Michigan, have not been heard of late with the exception of one play which was received with ovation by the Ukrainian public.

For the following months, we shall have a few activities which will keep the boys and girls busy participating in one thing or another. In a short time, the girls will begin organizing themselves with the idea of forming a basketball team. The girls, like the boys, have a gym where they hold their gymnastics and practices. Meanwhile, the boys are having their practices and expect to put a heavier team on the floor this season.

Besides athletics, we are to go carolling during the approaching holiday. Probably about that time, roles for the next play will be assigned by our director, who is likewise the sponsor of the club.

We have yet another activity which will be received favorably by some members. One club member has offered his services as a teacher to teach those who have difficulty either in writing or speaking our native tongue.

At the last monthly meeting of the year, an election for officers of the club was held for the following year. The Executive body consists of: President William Cholewka; Vice-Presidents Patsy Senko and John Fedishin; Recording Secretary Nellie Patra; Financial Secretary Wilma Kardash; Treasurer Paul Woytyshyn; and Board of Controllers Anna Zablocky, Myron Cholewka, and Walter Danylizyn.

It would be a worthy project for all clubs to have those members who need aid in writing and speaking Ukrainian taught by a club member or some other able person.

JOHN FEDISHIN,
2341 Danforth Ave.,
Hamtramck, Mich.

MEMBERSHIP DRIVE OF V. F. W. POST

The Col. B. T. Clayton, Post No. 313 of the Veterans of Foreign Wars of U. S. cordially invites all Ukrainian Veteran Societies to attend the Installation of Post Officers ceremony, which will be held Saturday evening, December 29th, 1934, time 8:30 P. M. at the Ukrainian Hall, 217-219 East 6th Street, New York City.

This Post contains several Ukrainians, including Senior Vice-Commander Dmytro Shulynda, Junior Vice-Commander Theodore Stelmach, Captain G. Herman, and Comrade Michael Pershyn.

The Post appeals to all Ukrainian ex-service men who have seen foreign service in the U. S. Army, U. S. Marine Corps, or the U. S. Navy to join. Meetings are held every 2nd and 4th Sunday of the month at the Ukrainian Home, 217-219 East 6th Street.

DMYTRO SHULYNDA,
New York City.

NOVEMBER FIRST OBSERVED IN N. Y.

A large audience attended the concert held at the Ukrainian National Home of New York City, the purpose of which was to celebrate the sixteenth anniversary of the UKRAINIAN INDEPENDENCE.

The speakers of the evening were Dr. Myshuha, Mr. Yurgella, who is affiliated with a Lithuanian organization, and Miss Mary Kusy, of New Jersey. Dr. Myshuha spoke about the Ukrainian Strilchi and their spirit and courage. Incidentally, the audience enjoyed his story concerning the Strilchi. Mr. Yurgella, a Lithuanian, expressed his sincere wishes for Ukrainian independence. He also stated that if the Ukrainians needed assistance, the Lithuanians would gladly help them. Miss Kusy gave an appealing and inspiring speech to the audience, especially the youth. She stated that it was up to the Ukrainian youth to follow in the footsteps of their forefathers and to perform greater deeds if possible. Also, that the future destiny of Ukraine lies in the hands of the youth today, and that it is up to them to demonstrate what they can do. The guest of honor, Dr. Barnabas Skiuhushu, chief of an Indian Organization gave in English a concise and interesting talk. His people, likewise, are continually struggling for better rights. He asserted that it was the Ukrainians' natural right to be entitled to liberty.

The Choir under the direction of its capable leader gave a program of National songs which were indeed beautifully sung. They not only produced in the listeners patriotic feelings but beautiful thoughts as well. The girls were dressed in the gay native apparel which gave an effective coloring.

The Misses Kiciel and Kotowitcz sang several Ukrainian songs. Mrs. Hrebinetska and Mr. Ordynsky sang songs which were immensely enjoyed. Mrs. Millie Revyuk played two beautiful violin selections composed by Mr. Hayvoronsky. The program was further enriched by selections played by the well known Ukrainian Youth orchestra under the direction of Mr. Hayvoronsky. Mrs. Hladun recited a poem.

The entire program of this concert, which was under the auspices of the Ukrainian Central Committee of New York, was enjoyed by everyone present.

KATHERINE KOROLIWSKA,
93 Berry Street,
Brooklyn, N. Y.

FIRST OF NOVEMBER IN NEW HAVEN

The Ukrainian populace of New Haven paid its tribute and respect to our heroes—those who fought and died for the freedom of our motherland. This memorable occasion, sad, yet inspiring—sad in that we lost so many noble and brave minds; encouraging in that our country found so many true, unselfish children—bore more than a spectacle. It bore a genuine inner surge.

On those assembled at the church ceremony, at tense, feeling of tragedy and sorrow seemed to mingle with the fervent prayers offered by Father Fedash. Throughout the entire ritual a group of children garbed in national costumes thronged around the "mohels." These little children, too little to realize the meaning of it all, seemed to reflect the character of the coming youth—a staunch determination of action. The aisles of the church were lined by members of the local Red Cross Unit, who, in their uniforms seemed to lend a kind protective hand. The entire ritual wore a grave semblance of tension—so deeply all were engrossed in somber thoughts that they lingered in contemplation long after the services concluded.

Later in the evening, the Young Ukrainian Choir "Banduryst" presented a concert in tribute of the great event. Mr. Nicholas Kisil directed the choir with masterly skill, giving the selections a fuller meaning. Not to be outdone by their elders the school children rivaled their seniors if not in harmony and technique, at least in spirit of presentation. Singing alone did not climax their accomplishments—many of them rendered excellent declamations, keeping the audience in constant attention at the earnest simple the realistic portrayals of the the realistic portrayels of the elder girls.

In concluding the day's presentation Prof. Sleepay, one of the latest refugees from the severe persecutionists, depicted the bizzare conditions, the dreadful famine, the inhuman procedures of our oppressors—yet in spite of all these ceaseless tortures the character of our people is becoming more and more nation conscious, for, "ours shall only be procured by our own efforts," emphasized the speaker. Following this, the entire assembly rose and sang our National Hymn.

MARY BURBELA.

THE SPORT WHIRL

UKRAINIAN BOY SCOUTS OF ROCHESTER

After struggling for a few months to keep itself intact, the recently organized Ukrainian Boy Scout Troop of Rochester, New York, is finally on its feet. Although without a scoutmaster, the troops has succesfully withstood the misfortunes of its few months of life on this earth, and is now quite secure within its club room. The boys are stepping right along in their advancement, and they are planning to take an overnight hike to "Three Lakes" sometime in January. Come on you young Rochesterians who are "Ukes" and sign up with your brother "Ukes." You will be taught not only Scout work, but also of our Ukraine! You've got much to gain and nothing to lose.

As I know that there are other "Uke" scout troops in the United States, I would be very grateful to them if they would start a correspondence with us. I salute you, fellow "Uke" scouts!

HESLEY ANDREW,
Troop 95 Junior Leader
99 Joines Street,
Rochester, N. Y.

NEW HAVEN TEAM TAKES LEAD

The Ukrainian Big Five of New Haven, Conn. took the lead in the fight for the State Championship of Ukrainian teams by defeating the unbeaten Ukrainian Big Five of Ansonia, Sunday, Dec. 16th by a 23-14 score.

The game was fast and furious throughout, due to the keen rivalry of these two Uke teams, which dates back to 1925. The New Haven blue and yellow clad boys took the lead at the outset of the game and thereafter were never headed. They led 8-2 at the quarter and 9-6 at the half. Pawlina and Vennett did most of the scoring for the winners while full credit must also be given to Sezdek, J. Waselik, Kinski, Docnowicz, Kowal and M. Waselik for playing a wonderful defensive game. Pepo played an outstanding game for Ansonia.

With the lead now in our hands, we would like to meet up with any other Ukrainian team in the states of Connecticut and New York. We would especially like to arrange a game to be played in the state of Pennsylvania between our team and the winner of the "Ukrainian Tri-City Amateur Basketball League" in Penn. We have defeated the greatest semi-pro teams in our state and we're sure that such a meeting between two such distant teams would liven up the Athletic feeling of our Ukrainian Youth. Would the president of this Ukrainian league write and let me know if such a game can possibly be arranged. Also, any Uke teams wanting to play a home and home series write to manager

FRANK WASELIK,
135 Lloyd Street,
New Haven, Conn.

NEWARK TEAM WANTS GAMES

To Whom It May Concern:

The Ukrainian Sitch basketball team of Newark is coming along in great shape. It has trimmed two of the strongest teams in the city such as the Slovak Americans and The Lincoln Highways.

The Ukrainian Sitch team has its own basket-ball court, and would like to hear from some of the Ukrainian teams in New Jersey.

The Ukrainian Sitch team runs a basketball game and dance every Friday evening beginning at 8 P. M.

NICK PLECATY, Mgr.
229 Springfield Ave.
Ukrainian Sitch Club
Newark, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ГРЕЙТ МЕДОВЗ, Н. ДЖ.

На інвалідів.

Є всього нас тут 40 українських родин, які займаються головно фармерством. Але стараємося як можемо, держати і виховувати нашу громаду в українськім дусі. Тому побудували церкву і заложили тов. Любов, відділ У. Н. Союза.

Дня 16-го грудня наш парох о. В. Уляницький відправив по Службі Божій панахиду за поляглих борців за волю України і виголосив патріотичну промову про наші змагання до своєї держави. А заразом візвав зворушаючими словами зложити жертву на наших інвалідів. По $1 жертвували: І. Ґавдун, П. Ковальчук, К. Демчевська, Ландяк, М. Никун, А. Никун, Н. Ковальчук, І. Озимйовський, М. Біловос, С. Хомяк, И. Ковалик, І. Ковалик (ст.), Т. Гавришенко. А дрібними зібрано $9.50. Разом зібрано $22,50, які вислано до краю на інвалідів через Обєднання.

А. Никун.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

На інвалідів.

Заходом Українського Клюбу в Лос Енджелес дня 25-го листопада відбулося свято в память проголошення незалежної Західньої Української Републики.

Свято відкрив вступним словом секретар Клюбу, Іван Орлик, вказуючи на те, яку велику цінність для відродження української державности представляє народній листопадовий зрив. Потім гр. Іван Петрушенич, бувший український представник у Парижі й Лондоні, подав у довшій промові по англійськи, що аж тоді мир усталиться у Европі, коли ввесь український нарід визволиться, почне жити своїм власним державним життям. Бувший стрілець Української Галицької Армії, Микола Поглод, виголосив гарячу промову в память бувшої Української Армії. Свято закінчено стрілецькими піснями й спільною вечерою. Чистий дохід зі свята, $10, вислано через Обєднання на допомогу українським інвалідам у Львові.

Іван Орлик, секретар.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

На інвалідів.

Відділ Союза Українок ім. О. Кобилянської улаштував 9-го грудня представлення, а чистий дохід з вистави в сумі $25 призначив на інвалідів. Гроші пересдано через Обєднання.

Р. Вецаль, секр.

ВІДОЗВА

Організації Українських Університетників.

На II-гім зїзді Українських Професіоналістів у Шікаґо, в серпні б. р., принято три важні ухвали, а саме: 1) щоб розіслати листи до членів у справі вкладки; 2) щоб видати друком усі промови із І. і II. зїзду, та 3) щоб заснувати відділи нашого товариства по всіх великих центрах у Канаді і Злучених Державах Америки.

Виконуючи ці ухвали, ми розіслали такі листи до кождого члена (якого мали адресу) та просили прислати до нашого касієра, п. Нагірняка, свою членську вкладку в сумі одного доляра за рік 1934/5.

Досі ми отримали дуже мале число відповідей на ці листи. Не знаємо, чи недбальство чи біда є причина цього, однак знаємо, що ціла організація терпить через брак фондів. Уряд є безрадний, як члени не виповнять своїх обовязків і повинностей.

Виконання другої ухвали також залежить від цього, чи члени пришлють свої вкладки, щоб було за що видати книжкою всі промови з обох зїздів. Тому просимо ще раз усіх членів негайно вислати по $1 до Централі.

Відносно філій (чи льокальних товариств) по ріжних містах, то Централя вже поробила заходи в цій справі. У Ню Йорку і Вінніпеґу вже засновано такі товариства. На Едмонтон призначено панів адвокатів Романюка і Янду, на Саскатун призначено адвоката Ю. Стечишина, на Торонто адвоката Гуменюка, а на Дітройт адв. Паньчука, щоб занялися заснуванням таких товариств у своїх місцевостях. По інших місцевостях зробиться тесаме.

Ще раз прохаємо наших членів вислати свої вкладки негайно, як також вислати лісту тих, що скінчили школи, а їх ще нема на лісті Українських Університетників.

За Українське Професіональне Товариство:

Омар Е. Малицький, голова,
Д-р Г. Г. Скеґар, секретар.

ЛЮДИНА ТА ЗВІРИНА.

Фільософи всіх часів завдавали собі чимало труду знайти дефініцію, що виразно означувала би ріжницю між людиною та звіриною.

Дві найдивачніші дефініції подали: англійський державний муж Едмунд Берк (1729—1797) і національний економіст (1723—1790). Перший сказав: „Чоловік це звірина, що варить собі свої справи". А другий: „Чоловік це звірина, що займається торговлею".

І справді й першого та другого не робить ніяке інше сотворіння.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (152)

Підчас світової війни Роджер був ще замолодий для військової служби. Тому й не знав він ніяких страхіть війни й дивився на неї як на нагоду до пригод. Тому, запалений патріотизмом і ненавистю до червоної небезпеки, він був одним з перших, що записалися добровольцями до африканської війни.

Тиждень потім поручник летництва Роджер „Джеррі" Сесил уже робив розвідчу службу. До британської африканської головної кватири прийшла вістка, що червоні машерують через сушу Африки, щоби скріпити кольоніяльні війська.

Чутка виглядала неймовірна, але добрий ґенерал не занедбує ніколи розслідити хочби яку неймовірну чутку про ворога. Тому поручникови Сесилови припоручено полетіти на захід та пошукати слідів червоної армії.

Цілоденні пошукування не дали йому найменшого доказу. Він не побачив ні одного жовніра. Він летів далі, певний, що, летячи скоро, потрафить вернутися до табору перед заходом сонця. Він мав досить топлива і його мотор працював добре. Аж тут мотор перестав працювати!

При вході до церкви стоять прошаки. Один просить якусь прохожу: — Змилосердіться, ласкава пані, дайте кілька центів, хай поїду до моєї жінки, що має пятеро дітей.

Пані: А деж ваша жінка?

Другий прошак (злобно): В кіні!